

B.A. (Sem.-6) Examination
312 - Geography
(રાજકીય ભૂગોળ)

Time : 2-00 Hours]

October 2021

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-૧

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ આપો :

- ૧ રાજકીય ભૂગોળની વ્યાખ્યા આપી અન્ય વિષયશાખાઓ સાથેનો તેનો સંબંધ સમજાવો. ૧૪
- ૨ રાજકીય ભૂગોળ અને ભૂરાજકારણ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, રાજકીય ભૂગોળના સાંપ્રત પ્રવાહો ચર્ચો. ૧૪
- ૩ રાજકીય ભૂગોળના અભ્યાસના અભિગમો ટૂંકમાં ચર્ચો. ૧૪
- ૪ રાજ્યના ઉદ્ભવ માટે જવાબદાર પરિબળો સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. ૧૪
- ૫ સીમા અને સરહદો વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, સીમાઓનું વર્ગીકરણ વિગતે વર્ણવો. ૧૪
- ૬ રાજકીય ભૂગોળમાં 'રાષ્ટ્ર'ના કદ અને આકારનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
- ૭ મેકિન્ડરનો વૈશ્વિક વ્યૂહાત્મક વિચારધારાનો મત સમજાવો. ૧૪
- ૮ પર્યાવરણના રાજકારણના વિવિધ પાસાઓની સમીક્ષા કરો. ૧૪

વિભાગ-૨

- ૯ કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૦૮
- (૧) ભારત પાકિસ્તાન વચ્ચેની સીમા છે.
(અ) મેકમોહન રેખા (બ) રેડક્લીફ રેખા (ક) મેગીનોટ રેખા
- (૨) એ જમીન શક્તિ આધારિત વૈશ્વિક વ્યૂહાત્મક વિચાર રજૂ કર્યો.
(અ) મેકિન્ડર (બ) વોલ્ફ (ક) કેન્ક થોન
- (૩) 'ધી જીઓગ્રાફી ઓફ ધ પીસ' પુસ્તકના લેખક છે.
(અ) મહાત્મા ગાંધી (બ) સ્પાઈકમેન (ક) એ. ઈ. મૂડી
- (૪) એ ભૂમી બંદીસ્ત રાજ્યનું ઉદાહરણ છે.
(અ) નેપાળ (બ) ભારત (ક) સીંગાપુર
- (૫) રાજકીય 'ઈકોલોજી' શબ્દનો પ્રયોગ એ કર્યો.
(અ) વોલ્ફ (બ) કેન્ક થોન (ક) હાઉસોકર
- (૬) 'લેબનસરામ' શબ્દનો પ્રયોગ એ કર્યો.
(અ) રેટઝેલ (બ) રીટર (ક) ગોબલેટ
- (૭) રાજકીય ભૂગોળના અભ્યાસનો કાર્યાત્મક અભિગમ એ આપ્યો.
(અ) રેટઝેલ (બ) સુપાન (ક) વીટલસે
- (૮) રાજકીય પ્રવૃત્તિથી રચાતા ભૂદૃશ્યને કરે છે.
(અ) ભૂરચનાકીય દૃશ્ય (બ) રાજકીય ભૂદૃશ્ય (ક) સામાજીક ભૂદૃશ્ય

2510E457-2

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate Full Marks of the questions.
(2) Write answers of any three questions in Section-I
(3) Write answers of any four questions in Section-II.

SECTION-I

Answer any three of the following :

1	Define Political Geography and explain its relation with other subjects.	14
2	Differentiate between 'Political Geography' and 'Geo-politics'. Discuss contemporary trends in Political Geography.	14
3	Discuss approaches to the study of political geography in brief.	14
4	Discuss factors responsible for the emergence of the state with examples.	14
5	State the difference between borders and boundaries and describe classification of boundaries.	14
6	Clarify the importance of shape and size of the 'State' in political geography.	14
7	Explain Mackinder's global strategic view.	14
8	Critically evaluate various aspects of political of Environment.	14

SECTION-II

- 9 Answer any four : 08
- (1) is the demarcation line between Indian and Pakistan.
(a) Macmohan line (b) Redcliffe line (c) Maginot line.
- (2) gave global strategic view point based on land power.
(a) Mackinder (b) Volf (c) Frank Thone
- (3) 'The Geography of the Peace' is Wastern by
(a) Mahatma Gandhi (b) Spykman (c) A. E. Moodie
- (4) used term 'Political Ecology'.
(a) Volf (b) Frank Thone (c) Hqushofer
- (5) is example of Landlocked Country.
(a) Nepal (b) India (c) Singapore
- (6) used term 'Lebensrquum'.
(a) Ratzel (b) Ritter (c) Goblet
- (7) gave functional approach to the study of geography.
(a) Ralzel (b) Supan (c) Whitlsey
- (8) The landscape created by political activity is called
(a) Geomorphological (b) Political landscape (c) Social landscape.
-